

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria-Vlada-Government

**UDHËZIM ADMINISTRATIV Nr. 03/2011 PËR NORMAT E LEJUARA TË SHKARKIMEVE NË AJËR NGA BURIMET
E LEVIZËSHME**

**ADMINISTRATIV INSTRUCTION No. 03/2011 ON THE ALLOWED NORMS OF DISCHARGES IN AIR FROM
MOBILE SOURCES**

**ADMINISTRATIVNO UPUTSTVO Br.03/2011 O DOZVOLJENIM NORMA ISPUSTANJA U VAZDUH IZ POKRETNIH
IZVORA**

**QEVERIA E REPUBLIKËS SË
KOSOVËS**

Në mbështetje të nenit 93 (4) të Kushtetutës së Republikës së Kosovës, nenit 4 paragrafi 1. të Ligjit për Mbrojtjen e Ajrit nga Ndotja Nr. 03/L-160, si dhe nenit 19 paragrafi 6 (6.2) të Rregullores së Punës së Qeverisë Nr.09/2011, (Gazeta Zyrtare Nr.15, 12.09.2011).

Nxjerr

**UDHËZIM ADMINISTRATIV
Nr. 03/2011 PËR NORMAT E
LEJUARA TË SHKARKIMEVE NË
AJËR NGA BURIMET E LËVIZSHME**

DISPOZITAT E PËRGJITHSHME

**Neni 1
Qëllimi**

1. Ky Udhëzim Administrativ përcakton normat e lejuara të shkarkimeve në ajër nga burimet e lëvizshme tokësore - automjetet rrugore, si dhe masat për zbatimin e tyre.

2. Qëllimi i këtij Udhëzimi Administrativ

**THE GOVERNMENT OF THE
REPUBLIC KOSOVA**

Pursuant to article 93 (4) of the Constitution of Republic of Kosovo, article 4 paragraph 1. of the Law on Air Protection from Pollution - No.03/L-160, and article 19 paragraph 6 (6.2) of the Government Rules of Procedure No.09/2011, (Official Gazette No. 15, 12.09.2011).

Issues

**ADMINISTRATIVE INSTRUCTION
No. 03/2011 ON THE ALLOWED
NORMS O DISCHARGES IN AIR
FROM MOBILE SOURCES**

GENERAL PROVISIONS

**Article 1
Purpose**

1. This Administrative Instruction will determine the allowed norms of the discharges in air by mobile ground sources - roads vehicles, and measures for their implementation.

2. The purpose of this Administrative

VLADA REPUBLIKE KOSOVA

Na osnovu člana 93 (4) Ustava Republike Kosova, člana 4 stav 1. Zakona o Zaštiti Vazduha od Zagađenja Br.03/L-160, člana 19 stava 6 (6.2) Pravilnika Rada Vlade Br.09/2011, (Službeni List Br.15, 12.09.2011).

Donosi

**ADMINISTRATIVNO UPUSTVO
Br.03/2011 O DOZVOLJENIM
NORMAMA ISPUSTANJA U VAZDUH
IZ POKRETNIH IZVORA**

OPŠTE ODREDBE

**Član 1
Cilj**

1. Ovo Administrativnom Uputstvo određuje dozvoljene norme ispuštanja u vazduh iz pokretnih drumskih izvora -putna vozila, kao i mere za njihovo sprovođenje.

2. Cilj ovog Administrativno Uputstvo je da

është që të parandalojë dhe zvogëlojë lirim e gazrave të dëmshme në ajër nga burimet e lëvizshme të ndotjes me tendencë të vazhdueshme për përafrimin e dispozitave vendore me ato evropiane në këtë fushë.

Neni 2 Fushëveprimi

Ky Udhëzim Administrativ përcakton detyrimet e përdoruesve të automjeteve, kontrollin e nivelit të shkarkimeve në ajër, kërkesat për automjetet e importuara, monitorimin e cilësisë së ajrit nga shkarkimet e automjeteve, prodhuesit dhe tregtuesit e lëndëve djegëse për automjete, normat e lejuara të shkarkimeve në ajër nga automjetet në përdorim, vlerësimin e gjendjes teknike të automjetit, nivelin e vlerave të ndotësve që shkarkohen nga automjetet, automjetet në përdorim, mënyrat e kontrollit të shkarkimeve në ajër nga automjetet.

Neni 3 Përkufizimet

1. Shprehjet e përdorura në këtë Udhëzim Administrativ kanë këtë kuptim:

Instruction is to prevent and minimize the discharge of harmful gasses by mobile sources of pollution with continually tendency for approximation of local provisions with those European in this field.

Article 2 Scope of application

By this Administrative Instruction are determined the obligations of vehicle users, control of discharges level in the air, requirements for imported vehicles, monitoring of air quality from discharges of gases, producers and traders of vehicle fuels, allowed norms of discharges in air from vehicles in usage, assessment of technical control of vehicles, level of pollution from discharges of gases from vehicles, vehicle in usage, ways to control the gas discharges from vehicles.

Article 3 Definitions

1. The terms used in this Administrative Instruction have the following meaning:

spreči ili smanji ispuštanje štetnih gasova u vazduh iz pokretnih izvora zagađenja sa stalnom tendencijom približavanja nacionalnih dispozicija sa onim evropskim u ovoj oblasti.

Član 2 Oblast primeve

Ovim Administrativnim Uputstvom utvrđuju se obaveze korisnika vozila, kontrole ispuštenih gasova u vazduh, zahtevi za vozila koja se uvoze, praćenje kvaliteta vazduha iz ispusnih gasova vozila, proizvođača i trgovaca goriva za vozila, dopštene norme ispuštanja gasova u vazduh iz vozila u upotrebi, procenu tehničkog stanja vozila, nivo vrednosti ispusnih gasova sa vozila, vozila u upotrebi, načine kontrole ispuštanja gasova u vazduh iz vozila.

Član 3 Definicije

1. Korišćeni izrazi u ovom Administrativnom Uputstvu su sledećeg

<p>1.1. “Burime të lëvizshme “ - konsiderohen të gjitha automjetet rrugore që ndotin ajrin.</p> <p>1.2. “Automjet”-nënkuptohen automjete motorike me djegie të brendshme të cilët përdoren në rrugë, me ose pa karroceri, duke pasur së paku katër rrotë, peshën maksimale të lejuar së paku 400kg dhe shpejtësinë maksimale të dizajnuar të barabartë me ose që e tejkalon 50 km/h, me përjashtim të traktorëve për bujqësi dhe makineri dhe automjeteve publike.</p> <p>1.3. "Pesha referente" – nënkuptohet pesha e automjetit në shpejtësi, e rritur me peshën uniforme prej 120 kg. Pesha e automjetit në shpejtësi është pesha totale e tij e pangarkuar me të gjitha rezervoaret e mbushura me përjashtim të rezervoarit me lëndë djegëse, i cili duhet të jetë gjysmë i mbushur dhe garnitura e veglave dhe goma rezervë në tabelë.</p> <p>1.4. "Boshti bërryl i motorit" - do të thotë hapësira përbrenda ose jashtë motorit e cila është e lidhur me</p>	<p>1.1. “Mobile sources “- are all vehicles that cause the pollution in environment.</p> <p>1.2. “Vehicle”- means any vehicle with a positive ignition engine, intended for use on the road, with or without bodywork, having at least four wheels, a permissible maximum weight of at least 400kg and a maximum design speed equal to or exceeding 50km/h, with the exception of agricultural tractors and machinery and public works vehicles.</p> <p>1.3. “Referent weight”- means the weight of the vehicle in running order, increased by a uniform weight of 120 kg. The weight of the vehicle in running order is its total unloaded weight with all tanks full-with the exception of the fuel tank, which must only be half full-and a set of tools and the spare wheel on board.</p> <p>1.4. “Engine crankcase”- means the spaces in or external to an engine which are connected with the oil sump</p>	<p>znaçenja:</p> <p>1.1. “Pokretni izvori “ podrazumevaju sva putna vozila koja zagađuju životnu sredinu.</p> <p>1.2. “Vozila” podrazumeva motorno vozilo sa unutrašnjim sagorevanjem, koje se koristi na putu, sa ili bez karoserije, koja ima najmanje četiri točka, maksimalne dozvoljene težine od 400kg i maksimalne brzine jednake ili veće od 50km/h, osim poljoprivrednih traktora, mašina i vozila javnog prevoza.</p> <p>1.3. "Referentna težina" podrazumeva težinu vozila u brzini, povećane sa uniformnom težinom od 120 kg. Težina vozila u brzini je njegova totalna težina neopterećena sa svim punjenim rezervoarima osim rezervoara sa gorivom, koji treba biti napola napunjen i garniture alata i rezervnih guma na tabeli.</p> <p>1.4. "Kučičte radilice" znači unutrašnji ili spoljašnji prostor motora koji je povezan sa rezervoarom usisna pumpa</p>
--	--	---

<p>rezervoar -pompë thithjeje- vaji me gyp të brendshëm ose të jashtëm përmes të cilëve mund të lirohen gazrat ose avujt.</p> <p>1.5. "Gazrat ndotës" - janë gazrat që lirohen nga automjetet rrugore.</p> <p>1.6. "GNL"- gazi natyror i lëngët.</p> <p>1.7. "Pesha maksimale"- teknikisht nënkuptohet pesha maksimale e lejuar e deklaruar nga prodhuesi i automjetit.</p> <p>1.8. "MMPH" - Ministria e Mjedisit dhe Planifikimit Hapësinor.</p> <p>1.9. "MI" - Ministria e Infrastrukturës.</p> <p>1.10. "MSH"- Ministria e Shëndetësisë".</p> <p>1.11. "Institucionet tjera përkatëse të specializuara" – IKSHP, IHMK.</p> <p>1.12. "KTA" - Kontrolli Teknik i Automjetit.</p> <p>1.13. "QKTA" Qendra e Kontrollit</p>	<p>by internal or external ducts through which gases vapours can escape.</p> <p>1.5. "Gaseous Pollution"- are gaseous that are discharged by the vehicles - mobile sources-.</p> <p>1.6. NLG- natural liquid gas.</p> <p>1.7. "Maximal weight"- means the technically permissible maximum weight declared by the vehicle manufacturer.</p> <p>1.8. "MESP"- Ministry of Environment and Spatial Planning.</p> <p>1.9. "MI"- Ministry of Infrastructure.</p> <p>1.10. "MH"-Ministry of Health".</p> <p>1.11. "Other specialized relevant institutions"-KIPH , HMK.</p> <p>1.12. "TCV"- Technical Control of Vehicle.</p> <p>1.13. "CVTC"- Centre of Vehicle</p>	<p>ulja sa unutrašnjim ili spoljašnjim kanalom-cevom preko kojeg se mogu oslobađati gasovi ili para.</p> <p>1.5. "Zagađujući gasovi " su gasovi koji se ispuštaju iz putnih vozila.</p> <p>1.6. PTG -Prirodni tečni gas.</p> <p>1.7. "Maksimalna težina "- tehnički se podrazumeva maksimalno dozvoljena deklarisanana težina od proizvođača vozita.</p> <p>1.8. "MSPP" -Ministarstvo Sredine i Prostornog Planiranja.</p> <p>1.9. "MI"Ministarstvo Infrastrukture.</p> <p>1.10. "MZ"-Ministarstvo Zdravstva".</p> <p>1.11. "„Druge određene specializovane institucije"- IJZK, HIK.</p> <p>1.12. "TPV"- Tehnički Pregled Vozila".</p> <p>1.13. "CTPV" -Centar Tehničkog</p>
--	--	---

<p>Teknik të Automjetit.</p> <p>1.14. “ CEMT” -Konferenca Evropiane e Ministrave të Transportit: leje multilaterale për kryerjen e transportit të mallrave.</p> <p>1.15.“ Kategoria M”- g/km-Mjetet e transportit të udhëtarëve.</p> <p>1.16. “Kategoria N₁”-g/km - Mjetet e lehta të transportit të mallrave.</p> <p>1.17. “K”(m-1) -Koeficienti i opacitetit.</p> <p style="text-align: center;">Neni 4 Detyrimet e përdoruesve të automjeteve</p> <p>Përdoruesit e automjeteve, vendas ose të huaj që qarkullojnë në territorin e Kosovës, janë të detyruar t'i përdorin dhe t'i mirëmbajnë ato në përputhje me kushtet e përcaktuara nga prodhuesit e tyre, të pasqyruara në dokumentet dhe instruksionet përkatëse, si dhe të respektojnë normat e lejuara të shkarkimeve në ajër që përcaktohen në këtë Udhëzim Administrativ.</p>	<p>Technical Control.</p> <p>1.14.“ECTM”- European Conference of Transport Ministers: multilateral permit for accomplishing of goods transport.</p> <p>1.15. “Category M” –g/km passenger transportation.</p> <p>1.16.“Category N₁” – g/km Light weight transportation goods.</p> <p>1.17. “K” (m-1) – Opacity coefficient.</p> <p style="text-align: center;">Article 4 Obligation of vehicle users</p> <p>The vehicle users, local or international which move along in the territory of Kosovo, are obliged to use and maintain them in accordance with the determined conditions by their producers, reflected in the relevant documents and instructions, and to respect the allowed norms of discharges in air determined in this Administrative Instruction.</p>	<p>Pregleda Vozila.</p> <p>1.14. “ CEMT” - Evropska Konferencija Ministara Transporta: multilateralna dozvola za prevoz robe.</p> <p>1.15. “ Kategorija M”-g/km-Transportna sredstva putnika.</p> <p>1.16.“KategoriaN₁”-g/km-Laka transportna sredstva za robu.</p> <p>1.17.“K”(m-1)-Koeficijent opaciteta”.</p> <p style="text-align: center;">Član 4 Obaveze korisnika vozila</p> <p>Korisnici vozila, domaći ili strani koji cirkulišu na teritoriji Kosova, dužni su da koriste i održavaju vozila u skladu sa uslovima koji su utvrđeni od njihovih proizvođača, datih u odgovarajućim dokumentima i instrukcijama, kao i da uvažavaju dozvoljene norme ispuštanja u vazduhu, odredjenih u ovom Administrativnom Uputstvu.</p>
---	--	--

<p style="text-align: center;">Neni 5 Kontrolli i nivelit të shkarkimeve në ajër</p> <p>Të gjitha automjetet e pajisura me motor me djegie të brendshme që përdorin si lëndë djegëse benzinën, naftën, GNL -gazin natyror të lëngët, apo gazin natyror etj, i nënshtrohen kontrollit të gjendjes së nivelit të shkarkimeve në ajër.</p> <p style="text-align: center;">Neni 6 Kërkesat për automjetet e importuara</p> <p>Për automjetet e importuara, organet doganore duhet të kërkojnë plotësimin e kërkesave të sigurisë së qarkullimit dhe normat e lejuara të shkarkimeve të shënuara në dokumentet shoqëruese.</p> <p style="text-align: center;">Neni 7 Monitorimi i cilësisë së ajrit nga shkarkimet e automjeteve</p> <p>Monitorimi i cilësisë së ajrit nga shkarkimet e automjeteve në zonat urbane apo jashtë tyre, kryhet nga MMPH në bashkëpunim me institucionet tjera përkatëse të specializuara, nëpërmjet vendosjes së sistemeve monitoruese të kontrollit,</p>	<p style="text-align: center;">Article 5 The control of discharges level in the air</p> <p>All the vehicles which are equipped with the engine with internal combustion and which use the fuel as are gasoline, diesel, NLG natural liquid gas or natural gas etc. should undergo the control of discharges level in the air.</p> <p style="text-align: center;">Article 6 Requirement for the imported vehicles</p> <p>For the imported vehicles, the custom authorities should require the fulfilment of circulation security requirement and allowed norms of discharges provided by other additional documentations.</p> <p style="text-align: center;">Article 7 The monitoring of air quality for discharges by vehicles</p> <p>The monitoring of air quality for discharges by vehicles in urban areas or outside of them will be carried out by MESP in co-operation with other specialized relevant Institutions, by establishing the monitoring systems of control, based on the Law on Road Transport of Kosovo.</p>	<p style="text-align: center;">Član 5 Kontrola nivoa ispuštanja u vazduh</p> <p>Kontroli stanja nivoa ispuštanja u vazduh, povinjavaju se sva vozila opremljena motorom sa unutrašnjim sagorevanjem što koriste kao gorivo benzin, naftu, PTG prirodni tečni gas, ili prirodni gas itd.</p> <p style="text-align: center;">Član 6 Zahtevi za uvozna vozila</p> <p>Za uvozna vozila carinski organi trebaju zatražiti pridržavanje sigurnosnih zahteva kruženja i dozvoljene norme ispuštanja date na popratnim dokumentima.</p> <p style="text-align: center;">Član 7 Praćenje kvaliteta vazduha iz ispusnih gasova vozila</p> <p>Praćenje kvaliteta vazduha od ispuštanja iz vozila u urbanim zonama ili van njih, vrši se od MSPP u saradnji sa drugim određenim i specijalizovanim Institucijama, putem postavljanja monitornog sistema kontrole, shodno Zakonu o Drumskom Saobraćaju</p>
---	---	--

mbështetur në Ligjin mbi Transportin Rrugor në Kosovë.

Neni 8
Prodhuesit dhe tregtuesit e lëndëve djegëse për automjete

Prodhuesit dhe tregtuesit e lëndëve djegëse për automjete, janë të detyruar të prodhojnë dhe të shesin lëndë djegëse në përputhje me standardet, Ligjin për Mbrojtjen e Ajrit nga Ndotja, Ligjin për Tregtinë me Naftë dhe Derivate të Naftës si dhe Udhëzimin Administrativ për cilësinë e derivateve të lëngëta të naftës.

Neni 9
Normat e lejuara të shkarkimeve në ajër nga automjetet në përdorim

1. Normat e lejuara të shkarkimeve nga automjetet në përdorim, që përdorin lëndë djegëse, përcaktojnë kufijtë e lejuar të elementeve ndotës të ajrit në gazrat e shkarkimit.

2. Këto norma jepen në Shtojcën 1. të këtij Udhëzimi Administrativ.

Article 8
The producers and sellers of vehicle fuels

The producers and sellers of vehicle fuels, are obliged to produce and sell fuels in accordance with the standards, determined and approved by the Law of Air Protection from Pollution and Law for Trading with Diesel and Diesel Derivates of the Ministry of Trade and Industry.

Article 9
The allowed norms of discharges in air by vehicles in usage

1. The allowed norms of discharges by vehicles in usage, which use combustion-able fuels, determined the limited values of polluted elements by discharged gases.

2. These norms are given in the Annex 1. of Administrative Instruction.

Kosova.

Član 8
Proizvođači i trgovci goriva za vozila

Proizvođači i trgovci goriva za vozila dužni su da proizvode i prodaju goriva u skladu sa standardima, Zakonom o Zaštiti vazduha od zagađenja, Zakonom o trgovini naftom i naftnim derivatima kao i Administrativnog upustava o kvalitetu tečnih goriva nafte.

Član 9
Dozvoljene norme ispuštanja u vazduh iz vozila u upotrebi

1. Dozvoljene norme ispuštanja iz vozila u upotrebi, koji koriste goriva, određuju dozvoljene granice zagađenih elemenata u ispusnim gasovima.

2. Ove norme su date u Dodatku 1. ovog Administrativnog Uputstva.

<p style="text-align: center;">Neni 10 Vlerësimi i gjendjes teknike të automjetit</p> <p>Vlerësimi i gjendjes teknike të automjetit për efekte të ndotjes mjedisore - shkarkimeve në ajër- është pjesë përbërëse e procesit të kontrollit teknik të automjeteve, kryerja e të cilit bëhet me Udhëzimin Administrativ të MI “Mbi kontrollin teknik të automjeteve”.</p>	<p style="text-align: center;">Article 10 The assessment of the technical control of vehicle</p> <p>The assessment of the technical control of vehicle concerning the environmental pollution -discharges in air- is integral part of the process of technical control of the vehicles, which will be carried out according to the Administrative Instruction of the MI “Onto Technical Control of Vehicles”.</p>	<p style="text-align: center;">Član 10 Procena tehničkog stanja vozila</p> <p>Procena tehničkog stanja vozila za efekte zagađenja životne sredine -ispuštanja gasova u vazduhu - sastavni je deo procesa tehničke kontrole vozila, koji se vrši na osnovu Administrativnog Uputstva MI “Za tehničku kontrolu vozila”.</p>
<p style="text-align: center;">Neni 11 Niveli i vlerave të ndotësve që shkarkohen nga automjetet</p> <p>Niveli i vlerave reale të elementeve ndotës që shkarkohen me gazrat e shkarkimit, përcaktohet nëpërmjet matjeve nga aparatet të destinuara për këtë kontroll në Qendrat e Kontrollit Teknik- QKT gjatë procesit të kontrollit teknik të automjetit. Qendra e Kontrollit Teknik i paraqet rezultatet e matjeve me dokumentin që e shtyp aparati i cili i bashkangjitet çertifikatës së kontrollit teknik.</p>	<p style="text-align: center;">Article 11 The level of pollutants which are emitted by vehicles</p> <p>The level of real values of polluted elements which are emitted by discharged gases shall be determined throughout the measurements by the device –apparatus- which are dedicated for this control in the Centre of Vehicle Technical Control -CVTC-, during the process of technical control of vehicles. The results of measurements are given in the printed documents by the device, which will be attached to the certificate of technical control.</p>	<p style="text-align: center;">Član 11 Nivo zagađivača koji se ispuštaju iz vozila</p> <p>Nivo realnih vrednosti zagađenih elemenata koji se ispuštaju sa ispusnim gasovima, određuju se putem merenja sa aparatima namenjenih za ovu kontrolu u Centrima Tehničkog Pregleda -CTP- tokom procesa tehničke kontrole vozila. Rezultate tehničkog merenja CTK predstavljaju dokumentom koju odštampa aparat, koji se pridodaje certifikatu tehničke kontrole.</p>

Neni 12
Automjetet në përdorim

Për automjetet në përdorim që përdorin lëndë djegëse benzinë apo naftë, etj, vlerat e matura krahasohen me nivelin e vlerave të lejueshme të elementeve ndotës të paraqitura në Shtojcën 1, të cilat kanë rezultuar nga të dhënat e evidentuara në procesin e testimit të gjendjes në QKT, për grupe mjetesh të llojeve dhe tipave të ndryshëm, me vite të ndryshme të regjistrimit të tyre, që përdorin lëndë djegëse benzinë apo naftë, etj, për regjime të caktuara të punës së motorit, si dhe të bazuara në vlerat kufitare të elementeve ndotës, përcaktuar nga direktivat përkatëse të Bashkimit Evropian (BE).

Neni 13
Mënyrat e kontrollit të shkarkimeve në ajër nga automjetet

Mënyrat e kontrollit për matjen e nivelit të vlerave të shkarkimeve në ajër, kryhen sipas kushteve që i përcakton MI si dhe ato të rekomanduara nga prospektet teknike të aparaturave të kontrollit të destinuar për këtë qëllim” gazo-analizator, smokmetër”,

Article 12
Vehicles in usage

For the vehicles in usage which use diesel or gasoline fuels etc. the measured values shall be compared with the level of allowed values -limited values- of the polluted elements presented in Annex 1, which have resulted by the evidenced data in the testing procedure of technical control of vehicle in CVTC for the vehicles of different types and brand, with different years of their registrations, which use diesel or gasoline fuels etc. for determined regimes of the engine work, and based on the limited values of polluted elements, determined by respective directives of European Union (EU).

Article 13
The manners of controlling the discharges from vehicles

The manners of controlling the values-levels of discharged gases in air are performed according to the conditions determined by the MI, and those that are recommended by the technical prospects of the devices for the control designated for

Član 12
Vozila u upotrebi

Za vozila koja su u upotrebi, koji kao gorivo koriste benzin ili naftu, itd merene vrednosti upoređuju se sa nivoom dozvoljenih vrednosti zagađujućih elemenata, predstavljenih u Aneksu 1, koji su proizišli od evidentiranih podataka u procesu testiranja stanja vozila u CTK, za grupe autovozila raznih vrsta i tipova, raznih godina njihove registracije, za određene režime rada na motoru, koji kao gorivo koriste benzin ili naftu, itd. za određene režime rada motora kao i zasnovanih na graničnim vrednostima zagađenih materija,određenih prema odgovarajućim direktivama Evropske Unije (EU).

Član 13
Način kontrole ispuštanja gasova iz vozila

Način kontrole za merenje vrednosti nivoa ispuštanja gasova u vazduh, vrši se prema uslovima koje određuje MI kao i onih preporučenih iz tehničkih prospekata aparatura za kontrolu namenjenu za ovaj cilj “gazoanalizator, smokmetar,

opacimetër të homologuara sipas rregullave të BE-së.

Neni 14
Paisja me pullë mjedisore

1. Automjetet që kalojnë në kontrollin teknik të radhës, fillimisht kryejnë në QKT kontrollin e nivelit të shkarkimeve të elementeve ndotës.

2. Mbi bazën e kalimit të tij në të gjitha proceset e kontrollimit teknik dhe nivelit të gazrave të shkarkuara vlerësohet dhe veprohet për lejimin ose kthimin e automjetit sipas normave të përshkruara në “Udhëzimin Administrativ të MI mbi kontrollimin teknik të automjeteve”.

3. Kur automjeti i plotëson kriteret e kërkuara sipas paragrafit 2. të këtij neni, pajisjet me pullë mjedisore të cilën detyrohet ta ketë të ekspozuar në një vend të dukshëm.

4. Në rastin kur nga ky kontroll rezulton se niveli i vlerave të elementeve ndotës që shkarkohen në gazra, është më i lartë se vlerat e lejuara që jepen në Shtojcën 1. sipas

this purpose “gasanalysator, smoke-meter, opacimeter” in harmonization with EU rules.

Article 14
Providing with an environmental stamp

1. The vehicles which make the regular technical control, initially they should accomplish in the CVTC the control of discharged levels of polluted elements.

2. According to the passing through the complete process of technical control, and control of discharges gases, will be considered if the vehicle will be approved or rejected according to the norms described in the Administrative Instruction for “Technical Control of Vehicles” of MI.

3. If the vehicles fulfil the criteria according to the provision 2. of this article, it will be fixed up with an environmental stamp, which is obliged to keep in an evidently place.

4. In cases when the technical control of vehicles results that the value levels of pollution substances that are discharged by gases, are higher than the allowed norms

opacimetar” homologiranih prema pravilima EU-e.

Član 14
Snabdevanje ekološkim pečatom

1. Vozila koja prolaze redovnu tehničku kontrolu, prvo vrše u CTP kontrolu nivoa ispuštanja zagađenih elemenata.

2. Na osnovu prolaza na svim procesima tehničkog pregleda vozila, i nivoa ispusnih gasova, procenjuje se i deluje o dopuštanju ili vraćanju vozila na osnovu norimi opisanih u “Administrativnom Uputstvu MI o tehničkom pregledu vozila”

3. Ako vozilo oispunjava kriterijume na osnovu stava 2. ovog člana, on se snadbeva pečatom životne sredine koju mora izložiti na vidljivom mestu.

4. U slučaju da iz ove kontrole proizide da je nivo vrednosti zagađenih elemenata koji se ispušta u vazduh iz gasova, veći od dozvoljenih vrednosti koji su dati u

nenit 9, atëherë gjendja e automjetit duke ju referuar procedurave të Udhëzimit Administrativ të MI mbi kontrollimin teknik të automjeteve, nuk i plotëson kushtet e parapara.

Neni 15

Normat e lejuara të shkarkimeve në ajër nga automjetet e reja

Për kategori të ndryshme të automjeteve të reja që importohen apo që ndodhen në pikat e shitjes, duhet të plotësohen vlerat e lejuara të shkarkimeve në ajër të pasqyruara në Shtojcën I- Tabelat 2, 3 dhe 4, bashkëngjitur këtij Udhëzimi Administrativ të përcaktuara nga direktivat dhe amendamentet përkatëse të BE-se.

Neni 16

Paisja me lejen CEMT

Për automjetet të cilat testohen në QKT për marrjen e lejes CEMT, respektohen kërkesat për nivelet e vlerave të shkarkimeve në ajër të dhëna në Shtojcën I të këtij Udhëzimi- tabela 4.

represented in Annex 1. According the article 9, than the vehicle state referred under the procedures of the Administrative Instruction of MI on Technical Control of Vehicles, does not fulfil the appropriate conditions.

Article 15

The allowed norms of pollutants discharged in air by the new vehicles

The allowed norms of discharges in air for different categories of new vehicles which are imported or which are in the selling pavilions, will be used the data that are reflected in Annex I- Tables 2, 3 and 4, attached to this Administrative Instruction determined by the EU directives and related amendments.

Article 16

Providing with permit CEMT

For the vehicles which tested in CVTC for getting the CEMT permit, will be respected the requests for the value levels of discharges in air, given in the Annex I of this Administrative Instruction, table 4.

Dodatku 1. na osnovu člana 9, onda stanje tog autovožila prema procedurama Administrativnog Uputstva MI o tehničkoj kontroli autovožila, ne ispunjava predviđene uslove.

Član 15

Dozvoljene norme ispuštanja u vazduh iz novih vozila

Dozvoljene vrednosti ispuštanja gasova u vazduh za različite kategorije novih vozila koja se uvoze ili koja se nalaze u centrima za prodaju, koriste se podaci prikazanih u Dodatku I- Tabele 2, 3 i 4, pridodata ovom Administrativnom upustvu, određenih iz direktiva i odgovarajućim amandmanima EU-e.

Član 16

Opremanje sa dozvolom CEMT

Za vozila koja se testiraju u CTK za dobijanje dozvole CEMT, poštuju se zahtevi za nivoe vrednosti ispuštanja u vazduh datih u ovom Uputstvu, Dodatak i, tabela 4.

Në bazë të këtyre rezultateve gjykohet edhe për gjendjen ekologjike të tyre, të përcaktuara në certifikatat përkatëse të prodhuesve, sipas standardeve “EURO” të BE-së.

Neni 17
Regjistri për evidentimin e rezultateve

Në QKT mbahet regjistër i veçantë, në të cilin evidentohen rezultatet e kontrollit të matjeve që kryhen për nivelin e elementeve ndotës nga automjetet që kalojnë në procesin e kontrollit teknik të radhës.

Neni 18
Udhëzues për veprimet e personelit të QKT

MI, mbi bazën e këtij Udhëzimi Administrativ, harton udhëzues për veprimet që i kryen personeli i QKT. MI, merr masa për prodhimin dhe shpërndarjen e modeleve të dokumentacionit.

Based on these results will be consider the ecological status determined by the relevant certificate of producers according to the standards “EURO” of EU.

Article 17
Register for recording the results

In CVTC should be kept the specific register, in which will be evidenced the results of measurement controls for the level of polluted elements from vehicles which proceeds the regular technical control.

Article 18
Guidelines for actions of CVTC staff

The MI, based on this Administrative Instruction will draft the guidelines for the activities which should be carried out by the staff of CVTC. MI will undertake measures for production and distribution of documentation models.

Na osnovu ovih rezultata se procenjuje i za njihovo ekološko stanje za izdavanje ili ne izdavanje dozvole CEMT, određenih u odgovarajucim uverenjima proizvođača prema standardima “EURO” EU-je.

Član 17
Registar za evidentiranje rezultata

U CTP treba da se vodi poseban registar, u kojem se evidentiraju rezultati kontrole izvršenih merenja za nivoe elemenata zagađivača iz vozila koja prolaze redovnu tehničku kontrolu.

Član 18
Priručnik o delatnost osoblja CTK

MI, na osnovu ovog Administrativnog uputstva, priprema priručnik o delatnostima koje vrši osoblje CTK. MI preduzima mere za proizvodnju i raznošenje modela dokumentacije.

<p style="text-align: center;">Neni 19 Baza e të dhënave</p> <p>MI organizon punën për marrjen e të dhënave që rezultojnë nga matjet e kryera nga çdo QKT, si dhe evidenton në mënyrë të përmbledhur këto rezultate. Rezultatet e marrura i dërgohen MMPH me qëllim të vlerësimit të gjendjes së ndotjes së ajrit nga automjetet.</p>	<p style="text-align: center;">Article 19 Data base</p> <p>MI will organize the activities for data collecting which results from accomplished measurements in every CVTC, and will evidence in appropriate manner these results as well. These results will be sent to the MESP in order to evaluate the environmental pollution status from vehicles.</p>	<p style="text-align: center;">Član 19 Baza podataka</p> <p>MI organizuje prikupljanje podataka koji su rezultat izvršenih merenja od svakog CKT, kao i evidentira te rezultate kao ukupne rezultate. Ovi rezultati se zatim dostavljaju MSPP u cilju vršenja procene stanja zagađenja vazduha iz vozila.</p>
<p style="text-align: center;">Neni 20 Informimi i publikut</p> <p>MMPH në bashkëpunim me MI, MSH dhe strukturat tjera përkatëse organizon publikime në shërbim të informimit të publikut për shkallën e ndotjes së ajrit nga automjetet dhe për masat e ndërmarra në minimizimin e shkalljes së ndotjes në përputhje me kërkesat e Programit të Monitorimit të Mjedisit në Kosovë.</p>	<p style="text-align: center;">Article 20 Public Information</p> <p>MESP in coordination with the MI, MH and their relevant structures will undertake measures for organizing the publication in order to inform about the level of pollution of air from traffic vehicles and measurements that should be undertaken to minimize the level of environmental pollution in accordance with the requests of the Kosovo Environmental Monitoring Program.</p>	<p style="text-align: center;">Član 20 Obaveštavanje javnosti</p> <p>MSPP u saradnji sa MI, MZ i njihovih odgovarajućih struktura, preuzima mere objavljivanja u službi informisanja javnosti o stanju i merama koje treba da se preuzmu za smanjenje nivoa zagađenja životne sredine u skladu sa zahtevima Programa za Monitoring životne sredine Kosova.</p>

Neni 21 Hyrja në fuqi	Article 21 Enforcement	Član 21 Stupanje na snagu
<p>Ky Udhėzim Administrativ, hyn nē fuqi 15 ditē pas nēnshkrimit nga Kryeministri i Republikēs sē Kosovēs.</p> <p>Hashim THAČI</p> <hr/> <p>Kryeministēr i Republikēs sē Kosovēs</p> <p>22.12.2011</p>	<p>This Administrative Instruction present into force 15 days after the signature by the Prime Minister of the Republic of Kosovo.</p> <p>Hashim THAČI</p> <hr/> <p>Prime Minister of the Republic of Kosovo</p> <p>22.12.2011</p>	<p>Ovaj Administrativno Upustvo stupa na snagu 15 dana od dana potpisivanja od strane Premijera Republike Kosovo.</p> <p>Hashim THAČI</p> <hr/> <p>Premijer Republike Kosova</p> <p>22.12.2011</p>

Shtojca 1.

VLERAT LIMIT TË ELEMENTEVE NDOTËS QË SHKARKOHEN ME GAZRAT NGA AUTOMJETET NË PËRDORIM

Nr.	Viti i prodhimit	Lënda djegëse	Regjimi i punës së motorrit rrot/minut	Elementet ndotëse		Lambda λ	Kategoria e automjetit
				CO % vol	HC ppm		
A. Automjete me ndezje të detyruar a.Pa konvertor katalitik							
1.	Para 1.10.1985	Benzine	Në boshllëk 800-1000	5,5	800	-	M ₁ , N ₁
2.	Pas 1.10.1986 Deri 30.12.1995			4,5	600	-	M ₁ , N ₁
b.Me konvertor katalitik dhe sondë lambda							
3.	Pas 1.01.1996	Benzine	Ne boshllëk 800-1000	2	300		M ₁ , N ₁

			Me ngarkese 2000-2500	1,5	250	0,97- 1.03	
B. Automjete me vetëndezje							
Nr	Viti i prodhimit	Lënda Djegëse	Motorr diesel	Koeficienti i absorbimit $K \text{ m}^{-1}$		Kategoria e automjetit	
1.	Para vitit 1988	Diesel	Me thithje natyrale Me turbokompresor	4	4,5	Të gjitha Kateg.M, N	
2.	1989-1996	Diesel	Me thithje natyrale Me turbokompresor	3,5	4	Të gjitha Kateg.M, N	
3.	1997 e pas	Diesel	Me thithje ose Turbo	2,5		Të gjitha Kateg. M,N	

CO - monoksidi i karbonit i matur ne % vol;

HC - hidrokarburet e padjegura të matura në ppm (pjesë për milion pjesë)

NO_x - oksidet e azotit të matura në % vol;

Grimcat të suspenduara (bloza) tymrat, të matura në PM;

koeficienti i opacitetit "K" (m^{-1})

Shtojca 2.

STANDET E SHKARKIMEVE TË GAZRAVE NGA AUTOMJETET E REJA SIPAS DIREKTIVAVE DHE RREGULLAVE TË BE

Për kamionat dhe autobusat (mjete të rënda) me motorra me diesel.

Emertim i Standardit	Viti i Implementimit dhe kategoria	Cikli i testit	CO g/kwh	HC g/kwh	NO _x g/kwh	PM g/kwh	Tymrat (m^{-1})
Euro 1	1992<85 kw	ECE R-49	4,5	1,1	8,0	0,61	-
	1992>85 kw		4,5	1,1	8,0	0,36	-
Euro 2	10.1996	ECE R-49	4,0	1,1	7,0	0,25	-
	10.1998		4,0	1,1	7,0	0,15	-
Euro 3	10.1999 (vetem për EEV _s)	ESC&EL R	1,5	0,25	2,0	0,02	0,15
	10.2000		2,1	0,66	5,0	0,10 0,13*	0,8
Euro 4	10.2005	ESC&EL R	1,5	0,46	3,5	0,02	0,5
Euro 5	10.2008		1,5	0,46	2,0	0,02	0,5

Për motora me më pak se $0,75\text{dm}^{-3}$ për cilindër dhe numër rrotullimesh 3000 min^{-1}

Llojet e cikleve të testeve të motorit diesel,

- ECE R-49 Cikli i vjetër i testit në gjendje stabile (të qëndrueshme)
- ESC Cikli stacionar European
- ETC Cikli i përkohshëm European (përdoret veçanarisht për motorat me gaz)
- ELR Cikli ngarkues
- OBD Sistem diagnostifikimi në bord për mjetet e rënda që fillon me 1 Tetor 2005
- EEV Automjete që risin miqësisht pastërtinë e ambientit
- CH₄ Gaz metan
- NMHC Hidrokarbon i ndryshëm nga gazi metan

Shtojca 3.

PËR MJETET E TRANSPORTIT TË UDHËTARËVE (kategoria M₁)
g/km

Emertimi Standardit	Viti i Implementimit	CO	HC	HC+NO _x	NO _x	PM

DIESEL						
Euro 1(+)	07.1992	2,72(3,16)	-	0,97(1,13)	-	0,14(0,18)
Euro 2 IDI	0,1 1996	1,0	-	0,7	-	0,08
Euro 3 DI	0,1 1996 (a)	1,0	-	0,9	-	0,10
Euro 4	0,1 2000	0,64	-	0,56	0,50	0,05
Euro 5	0,1.2005	0,50	-	0,30	0,25	0,025
BENZINE						
Euro 1 (-)	07. 1992	2,72(3,16)	-	0,97(1,13)	-	-
Euro 2	0,1. 1996	2,2	-	0,5	-	-
Euro 3	0,1. 2000	2,30	0,20	-	0,15	-

Euro 4	0,1. 2005		0,10		0,08	
		1,0		-		-

(+) Vlerat në kllapa janë në konformitet me limitet e prodhuesit

I Deri me 30. 09. 1999 (pas kësaj date motorri « DI » duhet të plotësojë limitet « IDI »

IDI Indirekt injeksion

DI Direkt injeksion

Shtojca 4.

PËR MJETET E LEHTA TË TRANSPORTIT TË MALLRAVE (kategoria N₁)

Katego ri	Klasa sipas mases se References	Standardi	Viti i Implement imit	CO	HC	HC+N O _x	NO _x	PM
DIESEL								
N ₁	Klasa I 1250kg	Euro 1	10.1994	2,72	-	0,97	-	0,14
		Euro 2	01.1998	1,0	-	0,70	-	0,08
		IDI		1,0	-	0,90	-	0,10
		Euro 3	01.1998(a)	0,64	-	0,56	0,50	0,05
		DI	01.2002	0,50	-	0,50	0,25	0,02

		Euro 3 Euro 4	01.2005					5
N ₁	Klasa II 1250-1700kg	Euro 1	10.1994	5,17	-	1,40	-	0,19
		Euro 2	01.1998	1,25	-	1,0	-	0,12
		IDI	01.1998(a)	1,25	-	1,30	-	0,14
	Klasa II 1305-1760 kg	Euro 2	01.2002	0,80	-	0,72	0,65	0,07
		DI	01.2006	0,63	-	0,39	0,33	0,04
		Euro 3 Euro 4						
N ₁	Klasa III >1760	Euro 1	10.1994	6,90	-	1,70	-	0,25
		Euro 2	01.1198	1,5	-	1,20	-	0,17
		IDI	01.1998	1,5	-	1,60	-	0,20
		Euro 2	(a)	0,95	-	0,86	0,78	0,10
		DI	01.2002	0,74	-	0,46	0,39	0,06
		Euro 3 Euro 4	01.2006					
BENZINE								
N ₁	Klasa I <1250kg	Euro 1	10.1994	2,72	-	0,97	-	-
		Euro 2	01.1998	2,2	-	0,50	-	-
	Klasa I <1350kg	Euro 3	01.2000	2,3	0,20	-	-	-
		Euro 4	01.2005	1,0	0,10	-	-	-
N ₁	Klasa II 1250- 1700kg	Euro 1	10.1994	5,17	-	1,40	-	-
		Euro 2	01.1998	4,0	-	0,65	-	-
	Klasa II 1305-	Euro 3	01.2002	4,17	0,25	-	0,18	-
		Euro 4	01.2006	1,81	0,13	-	0,10	-

	1760kg							
N ₁	Klasa III	Euro 1	10.1994	6,90	-	1,70	-	-
	> 1700kg	Euro 2	01.1998	5,0	-	0,80	-	-
	Klasa III	Euro 3	01.2002	5,22	0,29	-	0,21	-
	> 1760 kg	Euro 4	01.2006	2,27	0,16	-	0,11	-

(a) deri me 30.09.1999

Annex 1.

LIMITED VALUES OF THE POLLUTANTS WHICH ARE DISCHARGED BY GASES FROM THE VEHICLES IN USAGE

Nr.	Production year	Fuel	Regime of engine work Engine-cycles/min.	Pollutants		Lambda λ	Category of vehicles
				CO % vol	HC ppm		
A. B. Vehicles with obligated ignition a. without catalytic converter							
1.	Before 1.10.1985	Gasoline	Në boshllëk	5,5	800	-	M ₁ , N ₁
2.	After 1.10.1986 to 30.12.1995			4,5	600	-	
b. With catalytic converter and lambda sonda							
3.	After 1.01.1996	Gasoline	Ne boshllëk 800-1000	2	300		M ₁ , N ₁

			With loading 2000-2500	1.5	250	0,97- 1.03	
B. Vehicles with self-ignition							
Nr	Production year	Fuel	Motor diesel	Absorbtion coefficient K m ⁻¹		Vehicle categories	
1.	Before 1988	Diesel	With natural exhauston	4	4,5	All categories Cat. ,N	
2.	1989-1996	Diesel	With turbo-compressor	3,5	4	All categories Cat. M,N	
3.	1997 and after	Diesel	With exhauston or Turbo	2,5		All categories Cat. .M,N	

CO –carbon monoxide measured in % vol;

HC – incombustible hydrocarbon measured in ppm (part of million parts)

NO_x - nitrogen oxide measured in % vol;

Suspended particles (smoke-black) smoke measured in PM; opacity coefficient "K"(m⁻¹)

Annex 2.

STANDARDS OF DISCHARGED GASES FROM NEW VEHICLES ACCORDING TO THE DIRECTIVES AND RULES OF EU

For trucks and buses (heavy-duty diesel engines) .

Tier	Data of implementation and category	Test cycle	CO g/kwh	HC g/kwh	NO _x g/kwh	PM g/kwh	Smoke (m ⁻¹)
Euro 1	1992<85 kw 1992>85 kw	ECE R-49	4,5	1,1	8,0	0,61	-
			4,5	1,1	8,0	0,36	-
Euro 2	10.1996 10.1998	ECE R-49	4,0	1,1	7,0	0,25	-
			4,0	1,1	7,0	0,15	-
Euro 3	10.1999 (only EEV _s) 10.2000	ESC&EL R	1,5	0,25	2,0	0,02	0,15
			2,1	0,66	5,0	0,10 0,13*	,8
Euro 4	10.2005	R	1,5	0,46	3,5	0,02	0,5
Euro 5	10.2008		1,5	0,46	2,0	0,02	0,5

For engines of less than 0,75dm³ swept volume per cylinder and a rated power speed of more than 3000 per minute (min⁻¹)

Test Cycles of Diesel Engines.

- ECE R-49 Old Cycle in stable state
- ESC European Stationary Cycle
- ETC European Temporary Cycle (used specially for gas engines)
- ELR Test Cycle
- OBD Diagnostification System for heavy duty vehicles which start on 1 October 2005
- EEV Enhanced environmentally friendly vehicle
- CH₄ Gas methane
- NMHC Different hydro-carbons from methane

Annex 3.

**EU EMISSION STANDARDS FOR PASSENGERS CARS (Category M₁)
G/km**

Tier	Date of implementation	CO	HC	HC+NO _x	NO _x	PM
DIESEL						

Euro 1(+)	07.1992	2,72(3,16)	-	0,97(1,13)	-	0,14(0,18)
Euro 2 IDI	0,1 1996	1,0	-	0,7	-	0,08
Euro 3 DI	0,1 1996(*)	1,0	-	0,9	-	0,10
Euro 4	0,1 2000	0,64	-	0,56	0,50	0,05
Euro 5	0,1.2005	0,50	-	0,30	0,25	0,025
PETROL(GASOLINE)						
Euro 1 (+)	07. 1992	2,72(3,16)	-	0,97(1,13)	-	-
Euro 2	0,1. 1996	2,2	-	0,5	-	-
Euro 3	0,1. 2000	2,30	0,20	-	0,15	-
Euro 4	0,1. 2005	1,0	0,10	-	0,08	-

(+) Values in brackets are conformity of production (COP) limits

(*) until the 30. 09. 1999 (after that date « DI » engines must

IDI Indirect injection

DI Direct injection

Annex 4.

EU EMISSION STANDARDS FOR LIGHT COMMERCIAL VEHICLES (Category N₁), g/km

Category	Class according to the reference mass	Tier	Year of implementation	CO	HC	HC+N O _x	NO _x	PM
DIESEL								
N ₁	Class I <1250kg	Euro 1	10.1994	2,72	-	0,97	-	0,14
		Euro 2 IDI	01.1998	1,0	-	0,70	-	0,08
		Euro 3 DI		1,0	-	0,90	-	0,10
	Class I <1350	Euro 3	01.1998(a)	0,64	-	0,56	0,50	0,05
		Euro 4	01.2002 01.2006	0,50	-	0,30	0,25	0,02 5
N ₁	Class II 1250- 1700kg	Euro 1	10.1994	5,17	-	1,40	-	0,19
		Euro 2 IDI	01.1998	1,25	-	1,0	-	0,12
		Euro 2 DI	01.1998(a)	1,25	-	1,30	-	0,14

	Class II 1305-1760 kg	Euro 3	01.2002	0,80	-	0,72	0,65	0,07
		Euro 4	01.2006	0,63	-	0,39	0,33	0,04
N ₁	Class III >1760	Euro 1	10.1994	6,90	-	1,70	-	0,25
		Euro 2 IDI	01.1198	1,5	-	1,20	-	0,17
		Euro 2 DI	01.1998	1,5	-	1,60	-	0,20
		Euro 3 (a)		0,95	-	0,86	0,78	0,10
		Euro 4	01.2002 01.2006	0,74	-	0,46	0,39	0,06
PETROL (GASOLINE)								
N ₁	Class I <1250kg	Euro 1	10.1994	2,72	-	0,97	-	-
		Euro 2	01.1998	2,2	-	0,50	-	-
	Class 1 <1350kg	Euro 3	01.2000	2,3	0,20	-	-	-
		Euro 4	01.2005	1,0	0,10	-	-	-
N ₁	Class II 1250- 1700kg	Euro 1	10.1994	5,17	-	1,40	-	-
		Euro 2	01.1998	4,0	-	0,65	-	-
	Class II 1305- 1760kg	Euro 3	01.2002	4,17	0,25	-	0,18	-
		Euro 4	01.2006	1,81	0,13	-	0,10	-
N ₁	Class III > 1700kg Class III	Euro 1	10.1994	6,90	-	1,70	-	-
		Euro 2	01.1998	5,0	-	0,80	-	-
		Euro 3	01.2002	5,22	0,29	-	0,21	-
		Euro 4	01.2006	2,27	0,16	-	0,11	-

	> 1760 kg							
--	--------------	--	--	--	--	--	--	--

(a) Until 30.09.199

Dodatak 1.

GRANIČNE VREDNOSTI ZAGADJUJUĆIH ELEMENATA KOJI SE ISPUŠTAJU SA GASOVIMA IZ VOZILA U UPOTREBI

Nr.	Godina proizvodnje	Gorivo	Režim rada motora obrtaji/minut	Zagadjujući elementi		Lambda λ	Kategorija vozila
				CO % vol	HC ppm		
A.Vozila sa prinudjenim paljenjem a.Bez katalitičkog konvertora							
1.	Pre 1.10.1985	Benzin	U praznom	5,5	800	-	M ₁ , N ₁
2.	Posle 1.10.1986 Do				600	-	

	30.12.1995			4,5			
b.Sa katalitičkim konvertorom i lambda sondom							
3.	Posle 1.01.1996	Benzin	U praznom 800-1000	2	300		M ₁ ,N ₁
			Sa opterećenjem 2000-2500	1.5	250	0,97-1.03	
B.Vozila sa samopaljenjem							
Nr	Godina proizvodnje	Gorivo	Dizel motor	Koeficient absorbovanja K m ⁻¹		Kategorija vozila	
1.	Pre 1988 godine	Dizel	Sa prirodnim usisavanjem	4 4,5		Sve Kateg.M, N	
2.	1989-1996	Dizel	Sa turbokompresor	3,5 4		Sve Kateg.M, N	
3.	1997 i posle	Dizel	Sa usisavanjem ili Turbo	2,5		Sve Kateg. M,N	

CO - ugljen monoksid meren u zap %;

HC – nesagorljivi ugljovodonici mereni u ppm (milionti deo)

NO_x - azotni oksidi mereni u % vol;
 Suspendovane čestice (čadja), izmereni dimni gasovi mereni PM;
 koeficient opaciteta "K" (m⁻¹)

Dodatak 2.

STANDARDI ISPUŠTANJA GASOVA SA NOVIH VOZILA PREMA DIREKTIVAMA I PRAVILIMA EU

Za kamione i autobuset (teška vozila) sa dizel motorima.

Imenovanj Standard dat	Godina Implementacij e i kategorija	Cikl testa	CO g/kw h	HC g/kw h	NO _x g/kw h	PM g/kw h	Dimovi (m ⁻¹)
Euro 1	1992<85 kw	ECE R-49	4,5	1,1	8,0	0,61	-
	1992>85 kw		4,5	1,1	8,0	0,36	-
Euro 2	10.1996	ECE R-49	4,0	1,1	7,0	0,25	-
	10.1998		4,0	1,1	7,0	0,15	-
Euro 3	10.1999 (samo za EEV _s 10.2000	ESC&EL R	1,5	0,25	2,0	0,02	0,15
		ESC&EL R	2,1	0,66	5,0	0,10 0,13*	0,8
Euro 4	10.2005	R	1,5	0,46	3,5	0,02	0,5

Euro 5	10.2008		1,5	0,46	2,0	0,02	0,5
--------	---------	--	-----	------	-----	------	-----

Za motore sa manje od $0,75\text{dm}^{-3}\text{po}$ po cilindru i broj obrtaja 3000 po minuti(min^{-1})

Vrste ciklova testoeva disel motoria,

- ECE R-49 Stari Cikl testa motora u stabilnom stanju(u održivom stanju)
- ESC Stacionarni Evropsk Cikl
- ETC Privremeni Evropski Cikl(upotrebljava se za motore sa gasom)
- ELR Opterećujući Cikl
- OBD Sistem diagnostifikovanja za teška vozila koja počinje 1 Oktobra 2005
- EEV Vozila koja su ekološki prijateljska
- CH₄ Gaz metan
- NMHC ugljovodonik različit od metana

Dodatak 3.

EU EMISIONI STANDARDI ZA PUTNICKA VOZILA (KategorijaM₁)
g/km

Ime Standarda	Datum implemetacije	CO	HC	HC+NO _x	NO _x	PM

DIZEL						
Euro 1(+)	07.1992	2,72(3,16)	-	0,97(1,13)	-	0,14(0,18)
Euro 2 IDI	0,1 1996	1,0	-	0,7	-	0,08
Euro 3 DI	0,1 1996(*)	1,0	-	0,9	-	0,10
Euro 4	0,1 2000	0,64	-	0,56	0,50	0,05
Euro 5	0,1.2005	0,50	-	0,30	0,25	0,025
NAFTA						
Euro 1 (+)	07. 1992	2,72(3,16)	-	0,97(1,13)	-	-
Euro 2	0,1. 1996	2,2	-	0,5	-	-
Euro 3	0,1. 2000	2,30	0,20	-	0,15	-
Euro 4	0,1. 2005	1,0	0,10	-	0,08	-

(+) Vrednosti u zagradama odgovaraju granicnim vrednostima proizvodnje (COP)

* do 30. 09. 1999 (posle tog datuma « DI » motori moraju ispunjavati « IDI » granice)

IDI Indirektno ubrizgavanje

DI Direktno ubrizgavanje

Dodatak 4.

EU EMISIONI STANDARDI ZA LAKE KOMERCIJANA VOZILA (Kategorija N₁), g/km

Category	Klasa na osnovu referentne mase	Standard	Godina Implementacij	CO	HC	HC+N O _x	NO _x	PM
DIZEL								
N ₁	Klasa I <1250kg	Euro 1	10.1994	2,72	-	0,97	-	0,14
		Euro 2 IDI	01.1998	1,0	-	0,70	-	0,08
		Euro 3 DI		1,0	-	0,90	-	0,10
	Klasa <1350	Euro 3	01.1998(a)	0,64	-	0,56	0,50	0,05
		Euro 4	01.2002 01.2006	0,50	-	0,30	0,25	0,02 5
N ₁	Class II 1250- 1700kg	Euro 1	10.1994	5,17	-	1,40	-	0,19
		Euro 2 IDI	01.1998	1,25	-	1,0	-	0,12
		Euro 2 DI	01.1998(a)	1,25	-	1,30	-	0,14
		Euro 3	01.2002	0,80	-	0,72	0,65	0,07
	Class II 1305-1760	Euro 4	01.2006	0,63	-	0,39	0,33	0,04

	1305-1760 kg							
N ₁	Class III >1760	Euro 1	10.1994	6,90	-	1,70	-	0,25
		Euro 2 IDI	01.1198	1,5	-	1,20	-	0,17
		Euro 2 DI	01.1998	1,5	-	1,60	-	0,20
		Euro 3	(a)	0,95	-	0,86	0,78	0,10
		Euro 4	01.2002 01.2006	0,74	-	0,46	0,39	0,06
NAFTA								
N ₁	Class I <1250kg	Euro 1	10.1994	2,72	-	0,97	-	-
		Euro 2	01.1998	2,2	-	0,50	-	-
	Class 1 <1350kg	Euro 3	01.2000	2,3	0,20	-	-	-
		Euro 4	01.2005	1,0	0,10	-	-	-
N ₁	Class II 1250- 1700kg	Euro 1	10.1994	5,17	-	1,40	-	-
		Euro 2	01.1998	4,0	-	0,65	-	-
	Class II 1305- 1760kg	Euro 3	01.2002	4,17	0,25	-	0,18	-
		Euro 4	01.2006	1,81	0,13	-	0,10	-
N ₁	Class III > 1700kg Class III > 1760 kg	Euro 1	10.1994	6,90	-	1,70	-	-
		Euro 2	01.1998	5,0	-	0,80	-	-
		Euro 3	01.2002	5,22	0,29	-	0,21	-
		Euro 4	01.2006	2,27	0,16	-	0,11	-

(a) do 30.09.1999